Στον τομέα της αστικής δικαιοσύνης, οι εκκρεμείς διαδικασίες και δίκες που ξεκίνησαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου θα συνεχιστούν βάσει του δικαίου της ΕΕ. Βάσει αμοιβαίας συμφωνίας με το Ηνωμένο Βασίλειο, η πύλη e-Justice θα διατηρήσει τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι το τέλος του 2024.

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ

Βόρεια Ιρλανδία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Απαγορευτική ή αρνητική διαταγή (Prohibitory ή Negative Injunction) — Διαταγή για παύση ή παράλειψη ενέργειας. Πρόκειται για το συνηθέστερο είδος διαταγής.

Εξαναγκαστική ή θετική διαταγή (Mandatory ή Positive Injunction) — Διαταγή να προβεί κάποιος σε ενέργεια ή να αποκαταστήσει ζημία από προηγούμενη ενέργεια.

Προληπτική διαταγή (Quia Timet Injunction) — Διαταγή για πράξη ή παράλειψη προκειμένου να αποφευχθεί ζημία που δεν έχει επέλθει ακόμη.

Διαταγή τύπου «Mareva» (Mareva Injunction) — Διαταγή με την οποία απαγορεύεται στον καθ' ου να απομακρύνει ή να διαθέσει τα περιουσιακά του στοιχεία με σκοπό να καταστήσει ανεκτέλεστη απόφαση που τον καταδικάζει να καταβάλει αποζημίωση. Η διαταγή μπορεί να προβλέπει τη διάθεση ενός ποσού για τα έξοδα διαβίωσης, τις επιχειρηματικές συναλλαγές και τις νομικές δαπάνες του καθ' ου.

Ανάληψη δέσμευσης αντί διαταγής (undertaking in lieu of Injunction) — Προσφέρεται συχνά από τον καθ' ου η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και, αν γίνει δεκτή από τον αιτούντα, αναλαμβάνεται εγγράφως ή ενώπιον του δικαστηρίου.

Διαταγή επιθεώρησης και διατήρησης περιουσιακών στοιχείων (Order for inspection and preservation of property) — Η εν λόγω διαταγή έχει δύο σκοπούς:
τη διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν το αντικείμενο της αγωγής, ώστε ο διάδικος που θα νικήσει να μπορεί να ανακτήσει τα περιουσιακά στοιχεία ή την αξία τους στο ακέραιο και
την υποβολή περιουσιακών στοιχείων σε επιθεώρηση για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο της δράσης. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να εκδώσει διαταγή με την οποία επιτρέπεται η είσοδος στο ακίνητο διαδίκου προκειμένου να εκτελεστεί η διαταγή επιθεώρησης και διατήρησης.

Διαταγή τύπου «Anton Pillar» (Anton Pillar Order) — Με τη διαταγή αυτή επιτρέπεται στον ενάγοντα, τον δικηγόρο του ή άλλον υπεύθυνο αντιπρόσωπό του να προβεί σε συντηρητική κατάσχεση αντικειμένων για σκοπούς διατήρησής τους ή για αποδεικτικούς σκοπούς χωρίς να ειδοποιήσει προηγουμένως τον εναγόμενο.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Η λήψη ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να ζητηθεί ανά πάσα στιγμή μετά την κατάθεση της αγωγής και πριν από την εκδίκασή της. Σε επείγουσες περιπτώσεις, ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν πριν από την κατάθεση της αγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι η αγωγή θα ασκηθεί αμέσως μετά.

Η διαδικασία για την υποβολή αίτησης ασφαλιστικών μέτρων καθορίζεται στον κανονισμό διαδικασίας του αρμόδιου δικαστηρίου. Ο γενικός κανονισμός διαδικασίας για το High Court (Ανώτερο Δικαστήριο) είναι οι Rules of the Court of Judicature (NI) 1980, ενώ για το County Court (Κομητειακό Δικαστήριο) εφαρμόζονται οι County Court Rules (NI) 1981.

Η αίτηση συνήθως υποβάλλεται με δικόγραφο τύπου «Notice of Motion» ή «Summons» στο τμήμα του High Court ή του County Court όπου εκκρεμεί η κύρια αγωγή.

Στο δικόγραφο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να αναφέρεται το είδος της έννομης προστασίας που ζητείται και η διάταξη του κανονισμού διαδικασίας βάσει της οποίας υποβάλλεται η αίτηση, η δε αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από ένορκη βεβαίωση (affidavit — δίνεται συνήθως από τον δικηγόρο του αιτούντος) και σχέδιο της ζητούμενης διαταγής.

Το δικόγραφο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων μαζί με την ένορκη βεβαίωση και τα τυχόν άλλα σχετικά έγγραφα πρέπει να κοινοποιηθούν στον καθ' ου τουλάχιστον δύο ολόκληρες ημέρες πριν από την ορισθείσα ημέρα συζήτησης της αίτησης, ενώ σε επείγουσες περιπτώσεις το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τη σύντμηση της προθεσμίας επίδοσης.

Στο High Court η εκδίκαση της αίτησης γίνεται συνήθως από «master» (κατηγορία δικαστικών υπαλλήλων), αν και σε ορισμένες διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων [που καθορίζονται στους Rules of the Court of Judicature (Northern Ireland) 1980] οι αιτήσεις πρέπει να εκδικάζονται από δικαστή.

Το County Court έχει πλήρη δικαιοδοσία να διατάζει ασφαλιστικά μέτρα για τις υποθέσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του. Οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων που υποβάλλονται στο County Court πρέπει να εκδικαστούν από δικαστή του County Court.

Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί «ex parte», δηλ. χωρίς να κοινοποιηθεί δικόγραφο στον καθ' ου η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
Αν η υπόθεση παρουσιάζει εξαιρετικά επείγοντα χαρακτήρα
Αν η προηγούμενη κοινοποίηση θα οδηγούσε σε ματαίωση από τον καθ' ου του σκοπού για τον οποίο ζητείται η λήψη των μέτρων
Κατά συνθήκη, για παράδειγμα, οι αιτήσεις που υποβάλλονται πριν από την άσκηση της αγωγής συνήθως υποβάλλονται ex parte
Αν η υποβολή ex parte επιτρέπεται η επιβάλλεται από τον κανονισμό διαδικασίας του δικαστηρίου

Η αίτηση ex parte υποβάλλεται σε ειδικό έντυπο που ονομάζεται «ex parte docket» και ο αιτών υποχρεούται να γνωστοποιήσει με ειλικρίνεια όλα τα σχετικά πραγματικά στοιχεία. Οι αιτήσεις για έκδοση διαταγής ex parte (εκτός από τις αιτήσεις για ex parte διαταγή καταδίκης σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή) συνήθως εκδικάζονται από δικαστή ή master χωρίς ακροαματική διαδικασία. Η επιδίκαση των εξόδων των αιτήσεων ex parte συνήθως αναβάλλεται για την ακροαματική διαδικασία.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Η αποδοχή ή μη της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, εφόσον το κρίνει δίκαιο και σκόπιμο. Το δικαστήριο ασκεί τη διακριτική του ευχέρεια σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που καθορίστηκαν στην υπόθεση American Cyanamid κατά Ethicon [1975] AC 396. Καταρχάς, ο ενάγων πρέπει να καταδείξει ότι στη δίκη πρόκειται να κριθεί σοβαρό ζήτημα. Κατόπιν, ο δικαστής εξετάζει κατά πόσον ο ενάγων μπορεί να ικανοποιηθεί με την επιδίκαση αποζημίωσης. Στη συνέχεια, ο δικαστής μπορεί να προβεί σε στάθμιση των εκατέρωθεν συμφερόντων («balance of convenience»), ενώ, αν υπάρχει ισορροπία, τότε προτιμά τη διατήρηση

ή αποκατάσταση της κατάστασης που υπήρχε πριν από τη διάπραξη της προβαλλόμενης προσβολής. Αν ζητείται η έκδοση εξαναγκαστικής διαταγής, θα πρέπει να αποδεικνύεται η ύπαρξη πιο σοβαρής ανάγκης το εν λόγω ασφαλιστικό μέτρο δεν διατάσσεται παρά μόνον εφόσον ο ενάγων δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση στον εναγόμενο σε περίπτωση που η αγωγή του απορριφθεί ή που το ασφαλιστικό μέτρο αποδειχθεί περιττό.
Αν ζητείται η έκδοση διαταγής τύπου Mareva, ο ενάγων πρέπει να καταδείξει:
ότι η βάση της αγωγής του είναι ισχυρή και έχει περιουσιακό αντικείμενο για το οποίο ζητείται προστασία
ότι ο εναγόμενος έχει περιουσιακά στοιχεία τα οποία μπορεί να απομακρύνει ή να αποκρύψει
ότι υπάρχει κίνδυνος ο εναγόμενος να διαθέσει τα περιουσιακά του στοιχεία προτού εκτελεστεί η απόφαση.
Αίτηση για επιθεώρηση περιουσιακών στοιχείων μπορεί να υποβληθεί αν τα οικεία περιουσιακά στοιχεία αποτελούν το αντικείμενο της δίκης ή αν ενδέχεται να ανακύψουν ερωτήματα ως προς αυτά. Το δικαίωμα επιθεώρησης δεν εξαρτάται από την πιθανολόγηση της βασιμότητας της αγωγής του αιτούντος.
Στην περίπτωση αίτησης για την έκδοση διαταγής τύπου Anton Pillar, ο ενάγων πρέπει να καταδείξει ότι υπάρχει πραγματική πιθανότητα ο εναγόμενος να καταστρέψει έγγραφα ή πράγματα επιβλαβή για την άμυνά του ή να δημοσιεύσει υλικό για το οποίο ο ενάγων έχει δικαίωμα να παραμείνει εμπιστευτικό.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να είναι παρεπόμενη και εξαρτώμενη από νόμιμο εκτελεστό δικαίωμα ή βάση αγωγής. Ωστόσο, σκοπός του ασφαλιστικού μέτρου δεν είναι η πραγμάτωση των δικαιωμάτων του αιτούντος, αλλά η διατήρηση ή αποκατάσταση της υφισταμένης κατάστασης ενόσω εκκρεμεί η εκδίκαση της αγωγής.
Διαταγή τύπου Mareva μπορεί να εκδοθεί για υφιστάμενα ή μελλοντικά περιουσιακά στοιχεία εντός της Βόρειας Ιρλανδίας (ασχέτως του εάν αποτελούν το αντικείμενο της αγωγής ή είναι συναφή προς την αγωγή), ανεξαρτήτως του εάν ο καθ' ου κατοικεί ή βρίσκεται στη Βόρεια Ιρλανδία.
Διαταγή επιθεώρησης ή διατήρησης περιουσιακών στοιχείων μπορεί να εκδοθεί μόνο για ενσώματα περιουσιακά στοιχεία. Η εν λόγω διαταγή δεν είναι κατάλληλη για την επιθεώρηση του περιεχομένου εγγράφων, η οποία μπορεί να επιτευχθεί βάσει των κανόνων για την επίδειξη εγγράφων.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Η διαταγή μπορεί να εκτελεστεί με διαδικασία προσωπικής κράτησης. Για να γίνει αυτό πρέπει η διαταγή να έχει επιδοθεί στον καθ' ου. Η ανάληψη δέσμευσης είναι εκτελεστή όπως και η διαταγή.
Οι τρίτοι, όπως ο/η σύζυγος του καθ' ου, ο δικηγόρος ή η τράπεζά του, στους οποίους έχει κοινοποιηθεί διαταγή τύπου Mareva είναι υποχρεωμένοι να διατηρήσουν τα περιουσιακά στοιχεία του καθ' ου που βρίσκονται στην κατοχή τους. Ωστόσο, η διαταγή τύπου Mareva παράγει αποτελέσματα μόνο έναντι του καθ' ου και δεν παρέχει στον αιτούντα οποιοδήποτε προνόμιο έναντι των πιστωτών του καθ' ου.
Διαταγή επιθεώρησης και διατήρησης περιουσιακών στοιχείων μπορεί να εκδοθεί μόνο κατά διαδίκου στη δίκη και, ως εκ τούτου, τα αποτελέσματά της εξαρτώνται από τη συναίνεση των τυχόν τρίτων στην κατοχή των οποίων βρίσκονται τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία.
Η διαταγή τύπου Anton Pillar δεν αποτελεί ένταλμα έρευνας και, συνεπώς, δεν μπορεί να εκτελεστεί διά της βίας, αλλά, αν διατάσσει τον καθ' ου να επιτρέψει την έρευνα, τυχόν άρνηση αυτού αποτελεί απείθεια προς το δικαστήριο και το δικαστήριο μπορεί να συναγάγει εξ αυτού ότι ο καθ' ου επιδιώκει να αποκρύψει κάποιο στοιχείο.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Η διαταγή μπορεί να είναι:
Προδικαστική — με διάρκεια μέχρι τη δίκη
Προσωρινή — με διάρκεια για περιορισμένο χρονικό διάστημα

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Κάθε διάδικος μπορεί να προσβάλει διαταγή ή απόφαση του master με έφεση ενώπιον δικαστή. Η έφεση πρέπει να ασκηθεί εντός πέντε ημερών και να κοινοποιηθεί στους λοιπούς διαδίκους τουλάχιστον δύο ολόκληρες μέρες πριν από την ορισθείσα ημέρα συζήτησής της. Το δικαστήριο έχει τη διακριτική ευχέρεια να παρατείνει την εν λόγω πενθήμερη προθεσμία, αν πεισθεί ότι υπάρχει σοβαρός λόγος γι' αυτό. Ωστόσο, διάδικος δεν μπορεί να προσβάλει με έφεση πράξη ανάληψης δέσμευσης. Η απόρριψη αίτησης ex parte μπορεί να προσβληθεί με έφεση από τον αιτούντα αντιθέτως, διαταγή που έχει εκδοθεί ex parte μπορεί να προβληθεί από τον καθ' ου με αίτηση ανάκλησης και όχι με έφεση.
Η έφεση συνεπάγεται πλήρη εκ νέου εξέταση της υπόθεσης, αλλά ο εκκαλών παρουσιάζει πρώτος τους ισχυρισμούς του. Αν και μπορούν να προσκομισθούν νέα αποδεικτικά στοιχεία, το δικαστήριο είναι συνήθως επιφυλακτικό να τα δεχθεί, εκτός αν υπάρχει σοβαρός λόγος.
Τα ασφαλιστικά μέτρα που διατάσσονται από το County Court μπορούν να προσβληθούν με έφεση ενώπιον δικαστή του High Court ή με αίτηση επανεξέτασης βάσει της διαδικασίας του «case stated» ενώπιον του Court of Appeal (Εφετείο).

Σχετικοί σύνδεσμοι

Northern Ireland Courts and Tribunals Service (Υπηρεσία Δικαστηρίων της Βόρειας Ιρλανδίας)

Τελευταία επικαιροποίηση: 29/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.